Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (sjunde avdelningen)

den 20 december 2017*

”Begäran om förhandsavgörande – Jordbruk – Gemensam organisation av marknaderna – Verksamhetsprogram för sektorn för frukt och grönsaker – Förordning (EG) nr 1234/2007, i dess lydelse enligt förordning (EG) nr 361/2008 – Artiklarna 103b, 103d och 103g – Ekonomiskt stöd från Europeiska unionen – Genomförandeförordning (EU) nr 543/2011 – Artikel 60 och punkt 23 i bilaga IX – Investeringar som genomförts på enskilda gårdar och/eller på producentorganisationens anläggningar – Begrepp – Berättigade förväntningar – Rättssäkerhet”

I mål C-516/16,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Bundesverwaltungsgericht (Federala förvaltningsdomstolen, Österrike) genom beslut av den 27 september 2016, som inkom till domstolen den 3 oktober 2016, i målet

Erzeugerorganisation Tiefkühlgemüse eGen

mot

Agrarmarkt Austria

meddelar

DOMSTOLEN (sjunde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden A. Rosas samt domarna A. Prechal och E. Jarašiūnas (referent),

generaladvokat: M. Campos Sánchez-Bordona,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– Erzeugerorganisation Tiefkühlgemüse eGen, genom G. Burgstaller, Rechtsanwalt,

– Agrarmarkt Austria, genom R. Leutner, i egenskap av ombud,

– Österrikes regering, genom C. Pesendorfer, i egenskap av ombud,

– Europeiska kommissionen, genom B. Eggers, K. Skelly och A. Lewis, samtliga i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: tyska.

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 103c, artikel 103d.2 och bilaga I, delarna IX och X i rådets förordning (EG) nr 1234/2007 av den 22 oktober 2007 om upprättande av en gemensam organisation av jordbruksmarknaderna och om särskilda bestämmelser för vissa jordbruksprodukter (”förordningen om en samlad marknadsordning”) (EUT L 299, 2007, s. 1, och rättelse i EUT L 63, 2010, s. 30), i dess lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 361/2008 av den 14 april 2008 (EUT L 121, 2008, s. 1) (nedan kallad förordning nr 1234/2007), artiklarna 65, 66 och 69 i kommissionens förordning (EG) nr 1580/2007 av den 21 december 2007 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordningar (EG) nr 2200/96, (EG) nr 2201/96 och (EG) nr 1182/2007 avseende sektorn för frukt och grönsaker (EUT L 350, 2007, s. 1), artiklarna 51.7, 64, 65 och 68–70 i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 543/2011 av den 7 juni 2011 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1234/2007 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker (EUT L 157, 2011, s. 1) samt rättssäkerhetsprincipen och principen om skydd för berättigade förväntningar. Begäran avser även tolkningen och giltigheten av bilaga IX punkt 23 i genomförandeförordning nr 543/2011, giltigheten av artikel 21.1 i och artikel 52.6 a i förordning nr 1580/2007 samt giltigheten av artikel 50.3 d och artikel 60.7 i genomförandeförordning nr 543/2011.

2 Begäran har framställts i ett mål mellan Erzeugerorganisation Tiefkühlgemüse eGen (nedan kallad ETG) och Agrarmarkt Austria (nedan kallad AMA), en offentligrättslig juridisk person som bland annat uppträder som utbetalande organ. Målet rör ett beslut i vilket AMA konstaterade att en investering som hade genomförts av ETG inte var berättigad till ekonomiskt stöd från Europeiska unionen, och som en följd därav fann att stödet inte skulle utbetalas för år 2014 i den omfattning som det hade ansökts om stöd för investeringen och förordnade om återbetalning av det stöd som redan hade mottagits av ETG.

Unionsrätt

Förordning nr 1234/2007

3 Avdelning I i del II i förordning nr 1234/2007 avser marknadsintervention. Kapitel IV i denna avdelning avser stödordningar. Avsnitt IVa har införts genom förordning nr 361/2008 och avser stöd inom sektorn för frukt och grönsaker. Underavsnitt II i avsnitt IVa har rubriken ”Driftsfonder och verksamhetsprogram” Detta underavsnitt innehåller artiklarna 103a–103g.

4 Artikel 103b i förordningen har rubriken ”Driftsfonder”. I den artikeln föreskrivs följande:

”1. Producentorganisationer inom sektorn för frukt och grönsaker får inrätta en driftsfond. Fonderna ska finansieras genom

a) ekonomiska bidrag från medlemmarna eller själva producentorganisationen,

b) ekonomiskt gemenskapsstöd som får beviljas producentorganisationer.

2. Driftsfonderna får endast användas för att finansiera verksamhetsprogram som medlemsstaterna har godkänt i enlighet med artikel 103g.”

5 Artikel 103c i förordning nr 1234/2007 har rubriken ”Verksamhetsprogram”. I artikel 103c.1 föreskrivs följande:

”Verksamhetsprogrammen inom sektorn för frukt och grönsaker ska ha minst två av de syften som avses i artikel 122c eller av följande syften:

a) Produktionsplanering.

b) Förbättrad produktkvalitet.

c) Ökat handelsvärde för produkterna.

d) Främjande av produkterna oavsett om de är färska eller bearbetade.

e) Miljöåtgärder och produktionsmetoder som tar hänsyn till miljön, inbegripet ekologiskt jordbruk.

…”

6 Artikel 103d i samma förordning har rubriken ”Ekonomiskt gemenskapsstöd [stöd från unionen]”. I den artikeln föreskrivs följande:

”1. Det ekonomiska [stödet från unionen] ska motsvara summan av de faktiskt inbetalade ekonomiska bidrag som avses i artikel 103b.1 a men begränsas till 50 % av de faktiskt verkställda utgifterna.

2. Det ekonomiska [stödet från unionen] ska begränsas till högst 4,1 % av värdet av varje producentorganisations salufördа produktion.

Denna procentsats får dock ökas till 4,6 % … under förutsättning att det belopp som överstiger 4,1 % av värdet … endast används för åtgärder inom krisförebyggande och krishantering.

…”

7 Artikel 103g i förordningen avser godkännande av verksamhetsprogram. Bestämmelsen har följande lydelse:

”1. Utkasten till verksamhetsprogram ska lämnas in till de behöriga nationella myndigheterna, som ska godkänna eller avslå dem, eller begära att de ändras i enlighet med bestämmelserna i detta underavsnitt.

2. Producentorganisationerna ska till medlemsstaten anmäla det beräknade beloppet för driftsfonden för varje år och överlämna lämpliga underlag för detta grundade på prognoserna för verksamhetsprogrammet, utgifterna för innevarande och eventuellt föregående år och, om så är nödvändigt, på skattningar av produktionskvantiteterna för nästa år.

3. Medlemsstaten ska underrätta producentorganisationen eller sammanslutningen av producentorganisationer om den beräknade storleken på det ekonomiska [stödet från unionen] i enlighet med de gränser som fastställs i artikel 103d.

4. Det ekonomiska [stödet från unionen] ska betalas ut på grundval av utgifterna för de åtgärder som omfattas av verksamhetsprogrammet. För dessa åtgärder får förskott beviljas mot att garanti eller säkerhet ställs.

5. Producentorganisationen ska meddela medlemsstaten det slutgiltiga utgiftsbeloppet för det föregående året och bifoga nödvändiga underlag för att erhålla återstoden av det ekonomiska [stödet från unionen].

…”

8 Avdelning II i del II i förordning nr 1234/2007 avser ”Bestämmelser om saluföring och produktion”. Kapitel II i den avdelningen avser ”Producentorganisationer, branschorganisationer och aktörsorganisationer”. Artikel 122 ingår i nämnda kapitel och i den bestämmelsen föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna ska erkänna producentorganisationer som

…

c) eftersträvar ett särskilt syfte som särskilt kan eller, när det gäller sektorn för frukt och grönsaker, ska omfatta ett eller flera av följande mål:
   i) Att säkerställa att produktionen är planerad och anpassad till efterfrågan, särskilt när det gäller kvalitet och kvantitet.
   ii) Att främja koncentrationen av utbudet och avyttringen av medlemmarnas produktion.
   iii) Att optimera produktionskostnaderna och stabilisera produktionspriserna.”

9 Bilaga I till förordning nr 1234/2007 har rubriken ”Förteckning över de produkter som avses i artikel 1.1”. I del IX i bilagan, som avser frukt och grönsaker, anges att förordningen bland annat omfattar frukt och grönsaker som omfattas av KN-nummer ex 0709, vilket innefattar ”andra grönsaker, färska eller kylda, med undantag av [vissa kategorier av paprikor, oliver och majs]”. I del X i bilagan, som avser bearbetade produkter av frukt och grönsaker, anges att förordningen bland annat omfattar sådana produkter som omfattas av KN-nummer ex 0710, vilket innefattar ”grönsaker (även ångkokta eller kokta i vatten), frysta, med undantag av [vissa kategorier av majs, oliver och paprikor]”.

10 Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 (EUT L 347, 2013, s. 671 och rättelse i EUT L 130, 2016, s. 11) upphörde förordning nr 1234/2007 att gälla från och med den 1 januari 2014. I artikel 231.2 i förordning (EU) nr 1308/2013 anges att de fleråriga program som har antagits före den 1 januari 2014 ska fortsätta att regleras av de berörda bestämmelserna i förordning (EG) nr 1234/2007 till dess att programmen löper ut.

Förordning nr 1580/2007

11 Artikel 21 i förordning nr 1580/2007 innehåller definitioner. I artikel 21.1 föreskrivs följande:

”I denna avdelning [III avseende producentorganisationer] gäller följande definitioner:

…

i) första bearbetningsledet: industriell bearbetning av en frukt- eller grönsaksprodukt till en annan produkt som anges i bilaga I till EG-fördraget. Rengöring, skärning, rensning, torkning och förpackning av färskvaror som därefter ska saluföras ska inte betraktas som verksamheter i första bearbetningsledet.

…”

12 Kapitel II i avdelning III har rubriken ”Driftsfonder och verksamhetsprogram”. Avsnitt 1 i kapitel II avser ”Värdet av saluförd produktion” och innehåller artiklarna 52 och 53. I artikel 52 som har rubriken ”Beräkningsgrund” föreskrivs följande:

”1. Vid tillämpningen av detta kapitel ska värdet av en producentorganisations salufördа produktion beräknas på grundval av vad som producerats av de medlemmar i producentorganisationer för vilka producentorganisationen i fråga är erkänd.

…

6. Den salufördа produktionen ska faktureras ’fritt producentorganisation’

a) i tillämpliga fall som produkter som är förpackade, beredda eller har genomgått första bearbetningsledet,

…”

13 Artikel 52 i förordning nr 1580/2007 har ändrats genom kommissionens förordning (EU) nr 687/2010 av den 30 juli 2010 (EUT L 199, 2010, s. 12) som trädde i kraft den 7 augusti 2010. Genom sistnämnda förordning infördes ett nytt system för att beräkna värdet av den salufördа produktionen. Det nya beräkningssystemet har överförts till artikel 50 i genomförandeförordning nr 543/2011.

14 Avsnitt 3 i kapitel II i förordning nr 1580/2007 består av artiklarna 57–68 och avser verksamhetsprogram. Artikel 61 i förordningen har rubriken ”Verksamhetsprogrammens innehåll och stödberättigande utgifter”. I artikel 61.3 tredje stycket anges att ”investeringar eller insatser kan genomföras på enskilda anläggningar som tillhör producentorganisationens medlemmar, förutsatt att de bidrar till verksamhetsprogrammets målsättningar. Om någon av dessa medlemmar lämnar producentorganisationen, ska medlemsstaterna säkerställa att investeringen eller dess restvärde återvinns, såvida inte medlemsstaten fattar avvikande beslut”. I artikel 61.4 anges att ”verksamhetsprogrammen får inte omfatta insatser eller kostnader som avses i förteckningen i bilaga VIII”. Punkt 22 i bilaga VIII omfattar ”investeringar eller liknande åtgärder som inte sker på anläggningar som tillhör producentorganisationen, sammanslutningen av producentorganisationer, dotterföretaget …”

15 Artiklarna 65 och 66 i förordning nr 1580/2007 har rubriken ”Beslut” respektive ”Ändringar av verksamhetsprogram för påföljande år”. Dessa bestämmelser har utan några ändringar i sak förts över till artiklarna 64 och 65 i genomförandeförordning nr 543/2011.

16 Avsnitt 4 i kapitel II i förordning nr 1580/2007 har rubriken ”Stöd” och innehåller artiklarna 69–73. Bestämmelserna i artikel 69 avseende det godkända stödbeloppet och artikel 70 med rubriken ”Ansökningar” har utan några ändringar i sak förts över till artiklarna 68 och 69 i genomförandeförordning nr 543/2011.

17 Förordning nr 1580/2007 upphörde att gälla när genomförandeförordning nr 543/2011 trädde i kraft den 22 juni 2011. Hänvisningar till den upphävda förordningen ska förstås som hänvisningar till genomförandeförordning nr 543/2011.

Genomförandeförordning nr 543/2011

18 I skäl 42 i genomförandeförordning nr 543/2011 anges följande:

”I fråga om investeringar i enskilda företag bör det, för att förhindra att en enskild part som har lämnat producentorganisationen under investeringens livslängd gör otillbörliga vinster, fastställas bestämmelser som möjliggör för producentorganisationen att återvinna det resterande värdet av investeringen, oavsett om investeringen tillhör medlemmen eller producentorganisationen.”

19 Kapitel II i avdelning III i genomförandeförordning nr 543/2011 avser driftsfonder och verksamhetsprogram. Avsnitt 1 i det kapitlet har rubriken ”Värdet av saluförd produktion” och består av artiklarna 50 och 51. Artikel 50 i förordningen med rubriken ”Beräkningsgrund” har följande lydelse:

”1. Värdet av en producentorganisations salufördа produktion ska beräknas på grundval av producentorganisationens och dess producentmedlemmars egen produktion av den frukt och de grönsaker för vilka producentorganisationen är erkänd. …

…

3. Värdet av den salufördа produktionen ska inte inkludera värdet av bearbetade frukter och grönsaker eller värdet av andra produkter som inte tillhör frukt- och grönsakssektorn.

Värdet av den salufördа produktionen av frukt och grönsaker avsedda för bearbetning, som har förädlats till någon av de bearbetade frukt- och grönsaksprodukter som anges i del X i bilaga I till [förordning nr 1234/2007] eller någon annan bearbetad produkt enligt denna artikel och som beskrivs i bilaga VI till denna förordning, av antingen en producentorganisation, en sammanslutning av producentorganisationer eller dessas producentmedlemmar, … antingen av dem själva eller på entreprenad, ska emellertid beräknas med hjälp av ett procentuellt schablonvärde av det fakturerade värdet för dessa bearbetade produkter. Följande schablonbelopp ska användas:

…

d) 62 % för frysta frukter, bär och grönsaker.

…”

20 I artikel 51 i genomförandeförordning nr 543/2011 avser referensperioden. Bestämmelsen har följande lydelse:

”1. Det årliga stödtak som avses i artikel 103d.2 i [förordning nr 1234/2007] ska varje år beräknas utifrån värdet av den salufördа produktionen under en referensperiod på tolv månader som ska fastställas av medlemsstaterna.

…

7. Med avvikelse från [punkt] 1 … ska värdet av den salufördа produktionen under referensperioden vara lika med det värde som beräknats enligt den lagstiftning som gällde under samma referensperiod.

För verksamhetsprogram som godkänts senast den 20 januari 2010 ska värdet av den salufördа produktionen för åren till och med 2007 beräknas utifrån gällande lagstiftning under referensperioden, medan värdet av den salufördа produktionen för åren från och med 2008 ska beräknas utifrån gällande lagstiftning år 2008.

För verksamhetsprogram som godkänts efter den 20 januari 2010 ska värdet av den saluförda produktionen för åren från och med 2008 beräknas utifrån gällande lagstiftning vid den tidpunkt då verksamhetsprogrammet godkändes.”

21 Avsnitt 3 i kapitel II avdelning III i genomförandeförordning nr 543/2011 avser driftsfonder och verksamhetsprogram och består av artiklarna 55–67. Artikel 60 i förordningen avser stödberättigande insatser inom ramen för verksamhetsprogram. I den artikeln föreskrivs följande:

”1. Verksamhetsprogrammen får inte omfatta insatser eller utgifter som avses i förteckningen i bilaga IX.

…

6. Investeringar eller insatser får genomföras på producentorganisationens och/eller sammanslutningen av producentorganisationers producentmedlemmars enskilda gårdar och/eller anläggningar, inbegripet fall då insatserna läggs ut på entreprenad hos producentorganisationens eller sammanslutningen av producentorganisationers medlemmar, på villkor att insatserna bidrar till att uppfylla verksamhetsprogrammets mål. Om en producentmedlem lämnar producentorganisationen, ska medlemsstaterna säkerställa att investeringen eller dess restvärde återvinns. …

7. Investeringar och insatser som avser omvandling av frukt och grönsaker till bearbetade frukter och grönsaker kan komma i fråga för stöd om investeringarna och insatserna är förenliga med de mål som avses i artikel 103c.1 i [förordning nr 1234/2007] samt i artikel 122 första stycket led c i samma förordning, på villkor att investeringarna och insatserna angivits i den nationella strategi som avses i artikel 103f.2 i [förordning nr 1234/2007].”

22 Artikel 64 i genomförandeförordning nr 543/2011 har rubriken ”Beslut”. I den artikeln återges utan ändringar i sak innehållet i artikel 65 i förordning nr 1580/2007. I artikeln föreskrivs följande:

”1. Medlemsstatens behöriga myndighet ska antingen

a) godkänna belopp för driftsfonder och verksamhetsprogram som uppfyller kraven i förordning (EG) nr 1234/2007 och kraven i detta kapitel,

b) godkänna verksamhetsprogrammen på villkor att producentorganisationen godtar vissa ändringar, eller

c) ge avslag för verksamhetsprogrammen eller delar av programmen.

2. Medlemsstatens behöriga myndighet ska fatta beslut om verksamhetsprogram och driftsfonder senast den 15 december det år då de lämnas in.

Medlemsstaterna ska senast den 15 december informera producentorganisationerna om de beslut som fattats.

I välmotiverade fall får medlemsstatens behöriga myndighet emellertid fatta beslut om verksamhetsprogram och driftsfonder senast den 20 januari året efter det år då de lämnades in. I beslutet om godkännande får det föreskrivas att utgifterna ska vara stödberättigande från och med den 1 januari året efter det år då de lämnades in.”

23 Artikel 65 i förordningen har rubriken ”Ändringar av verksamhetsprogram för påföljande år”. I den artikeln återges utan några ändringar i sak lydelsen i artikel 66 i förordning nr 1580/2007. I artikeln föreskrivs följande:

”1. Producentorganisationerna får senast den 15 september begära ändringar av verksamhetsprogram, inbegripet vad gäller deras varaktighet, som ska gälla från och med den 1 januari det påföljande året.

…

3. Medlemsstatens behöriga myndighet ska fatta beslut om ansökningar om ändring av verksamhetsprogram senast den 15 december det år då ansökan lämnas in.

I välmotiverade fall får medlemsstatens behöriga myndighet emellertid fatta beslut om ändring av verksamhetsprogram senast den 20 januari året efter det år då ansökan lämnades in. I beslutet om godkännande får det föreskrivas att utgifterna ska vara bidragsberättigande från och med den 1 januari det år som följer på ansökan.”

24 Avsnitt 4 i kapitel II i genomförandeförordning nr 543/2011 består av artiklarna 68–72 och avser stöd. Artikel 68 har rubriken ”Godkänt stödbelopp” och återger lydelsen i artikel 69 i förordning nr 1580/2007. I artikeln föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaterna ska senast den 15 december året före det år för vilket stöd begärs informera producentorganisationerna och sammanslutningarna av producentorganisationer om det godkända stödbeloppet i enlighet med artikel 103g.3 i [förordning nr 1234/2007].

2. Vid tillämpning av artikel 64.2 tredje stycket eller artikel 65.3 andra stycket ska medlemsstaterna meddela det godkända stödbeloppet senast den 20 januari det år för vilket stödet begärs.”

25 Artikel 69 i genomförandeförordning nr 543/2011 har rubriken ”Stödansökningar”. Artikeln motsvarar artikel 70 i förordning nr 1580/2007. I artikeln föreskrivs följande:

”1. Producentorganisationerna ska lämna in sina ansökningar om stöd eller om utbetalning av restbeloppet till den behöriga myndigheten i medlemsstaten för varje verksamhetsprogram för vilket stöd begärs, senast den 15 februari året efter det år för vilket stöd begärs.

2. Ansökningarna ska åtföljas av styrkande handlingar som visar följande:

…

b) Värdet av den salufördа produktionen.

…”

26 I artikel 70 i genomförandeförordning nr 543/2011, som har rubriken ”Utbetalning av stödet” föreskrivs att ”medlemsstaterna ska betala ut stödet senast den 15 oktober året efter det att programmet har genomförts”.

27 I bilaga IX till genomförandeförordning nr 543/2011 räknas de insatser och utgifter upp som inte är stödberättigande inom ramen för verksamhetsprogram enligt artikel 60.1 i förordningen. I punkt 23 i förordningen anges ”investeringar eller liknande insatser som inte sker på anläggningar och/eller lokaler som tillhör producentorganisationen, sammanslutningen av producentorganisationer, eller deras producentmedlemmar eller dotterföretag …”.

Målet vid den nationella domstolen och tolknings- och giltighetsfrågorna

28 ETG är en producentorganisation i den mening som avses i förordning nr 1234/2007. ETG gav i skrivelser av den 15 september 2009, den 19 december 2009 och den 14 januari 2010 till Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft (Federala jordbruks-, skogsbruks-, miljö- och vattenministeriet, Österrike) (nedan kallad den behöriga österrikiska myndigheten) in en ansökan om stöd för ett verksamhetsprogram för åren 2010–2014.

29 Bland de insatser som skulle erhålla stöd fanns förvärvet av en beredningslinje för beredningen av frusen spenat från nyskördad spenat. Beredningslinjen förvärvades av ETG och installerades i Ardo Austria Frost GmbH:s (nedan kallat Ardo) anläggning. Ardo var avtalspart med ETG och bedrev en verksamhet som bestod i att bereda och saluföra ETG:s produkter. Driften av beredningslinjen skulle ske under ETG:s ”överinseende och ansvar”. Enligt ETG hade den mark som krävdes för beredningslinjen ”ställts till ETG:s förfogande genom ett avtal om utlåning av anläggningen och de maskiner [som ingår i beredningslinjen]”.

30 Den behöriga österrikiska myndigheten godkände i skrivelse av den 19 januari 2010 verksamhetsprogrammet. Bundesverwaltungsgericht (Federala förvaltningsdomstolen, Österrike) har i detta hänseende preciserat att det är utrett att myndigheten, när den fann att investeringen var berättigad till det aktuella stödet, kände till att beredningslinjen inte fanns på mark som tillhörde ETG, utan i Ardos anläggning. Den domstolen har dessutom preciserat att verksamhetsprogrammet grundade sig på en beräkning av värdet av den saluförda produktionen enligt uppgifter från år 2009, att ETG bildades först under år 2009 och att nämnda beräkning bland annat hade inbegripit ”beredningskostnader”, vilka för den aktuella spenaten avsåg ”delning, rengöring, skärning, torkning, förvällning … [och] frysning”.

31 Flera ändringar av verksamhetsprogrammet tilläts. Genom skrivelse av den 13 december 2013 ändrades i synnerhet den referensperiod som ligger till grund för beräkningen av värdet av den saluförda produktionen. Hänvisningen till år 2009 ersattes med genomsnittet för åren 2009–2011, samtidigt som värdet av den saluförda produktionen alltjämt inbegrep ”beredningskostnader”.

32 I beslut av den 12 oktober 2015 konstaterade AMA att investeringen i beredningslinjen inte var berättigad till det aktuella stödet med tillämpning av kriteriet i punkt 23 i bilaga IX i genomförandeförordning nr 543/2011. Som en följd härav beslutade AMA att inte betala stödet för år 2014 i den utsträckning som det hade sökts för nämnda investering och förordnade att ETG skulle återbetala redan utbetalat stöd. ETG överklagade beslutet till Bundesverwaltungsgericht (Federala förvaltningsdomstolen).

33 Den hänskjutande domstolen har inledningsvis förklarat att den hyser tvivel beträffande vilken rätt som är tillämplig på fastställandet av huruvida utgifterna för den aktuella beredningslinjen är stödberättigade samt beträffande vilken rätt som är tillämplig på beräkningen av värdet av den saluförda produktionen. Frågan om stödberättigade utgifter förefaller enligt den hänskjutande domstolen vara reglerad av genomförandeförordning nr 543/2011, men den domstolen frågar sig huruvida den ändring av verksamhetsprogrammet som begärdes i skrivelsen av den 13 december 2013 och som godkändes den 19 januari 2010, har fått till följd att den nya metod för att beräkna värdet av den saluförda produktionen som föreskrivs i förordning nr 543/2011 blir tillämplig.

34 I sak har den hänskjutande domstolen för det första frågat sig om de eventuella följderna på det stödbelopp som ska utbetalas år 2014 av de olika skrivelserna från österrikiska myndigheter, nämligen skrivelsen om godkännande av verksamhetsprogrammet, skrivelsen om godkännande av ändringen av verksamhetsprogrammet och skrivelsen till ETG om underrättelse om det godkända stödbeloppet. Den domstolen undrar om den måste anse att det värde av den saluförda produktionen som är angivet i dessa skrivelser är bindande och inte får kontrolleras i samband med överklagandet.

35 Den hänskjutande domstolen har i detta hänseende hävdat att den enligt österrikisk rätt är behörig att ex officio pröva lagenligheten av det överklagade beslutet, även i förhållande till en grund som inte har åberopats av ETG och även om målet skulle få en ogynnsam utgång för bolaget. Den kan emellertid inte göra denna prövning om frågan redan är avgjord genom ett tidigare beslut som vunnit laga kraft.

36 Den hänskjutande domstolen har för det andra redogjort för de tvivel som den har beträffande giltigheten av beräkningen av värdet av den saluförda produktionen, såväl för det fall att beräkningen regleras av förordning nr 543/2011 som för det fall att den regleras av förordning nr 1580/2007.

37 Den hänskjutande domstolen har för det tredje frågat sig huruvida insatser avseende bearbetning av frukt och grönsaker kan vara föremål för unionsstöd inom ramen för en inom sektorn för frukt och grönsaker godkänd producentorganisations verksamhetsprogram och, om så är fallet, under vilka förutsättningar.

38 Den hänskjutande domstolen har för det fjärde frågat sig om räckvidden av det kriterium för icke-stödberättigande som är föreskrivet i punkt 23 i bilaga IX till genomförandeförordning nr 543/2011, särskilt mot bakgrund av de olika språkversionerna av den bestämmelsen. Den domstolen har hävdat att beslutet att inte ge något stöd till ETG för beredningslinjen grundade sig på skälet att ”investeringen bestod i en genomförandeåtgärd på mark som tillhörde en utomstående”. Om punkt 23 emellertid tolkades så, att den inte utgör ett absolut hinder för stöd till investeringar som genomförs på mark som tillhör en utomstående, utan att sökanden i det enskilda fallet kan bevisa att det finns berättigade ekonomiska skäl till att investera i utrustning som är belägen på mark som tillhör en utomstående, kan bestämmelsen enligt den hänskjutande domstolen vara ogiltig.

39 Den hänskjutande domstolen har för det femte, för det fall EU-domstolen skulle tolka punkt 23 som ett ”undantagslöst kriterium för icke-stödberättigande” avseende investeringar på mark som tillhör utomstående, frågat sig huruvida ETG trots detta kan åberopa principen om skydd för berättigade förväntningar, eftersom österrikiska myndigheter hela tiden varit underrättade om att ETG skulle installera beredningslinjen på mark som tillhörde Ardo och att de hade godkänt verksamhetsprogrammet med full kännedom om dessa omständigheter.

40 Den hänskjutande domstolen har för det sjätte, för det fall EU-domstolen skulle tolka de aktuella bestämmelserna på ett för ETG ogynnsamt sätt och/eller skulle ogiltigförklara vissa av bestämmelserna, frågat sig huruvida EU-domstolen skulle kunna behöva ta ställning till ett yrkande om att verkningarna av domen ska begränsas i tiden. Den hänskjutande domstolen har i detta avseende förklarat att den själv har frågat sig hur den borde bemöta de argument grundade på rättssäkerhetsprincipen som ETG har åberopat för att ifrågasätta återbetalningen eller till och med för att få utbetalt de belopp som omfattas av bindande åtaganden, för det fall EU-domstolen inte begränsade verkningarna av sin dom i tiden eller förordnade om en begränsning som inte skulle omfatta ETG.

41 Mot denna bakgrund beslutade Bundesverwaltungsgericht (Federala förvaltningsdomstolen) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till domstolen

”1) a) Krävs det enligt artiklarna 65, 66 och 69 [förordning nr 1580/2007] samt (sedan den 2[2] juni 2011) artiklarna 64, 65 och 68 i [genomförandeförordning nr 543/2011], att ett beslut om godkännande av verksamhetsprogram och bidrag till fonder, respektive en ändring av detta beslut, samt beslut om det ’godkända stödbeloppet’ inte enbart antas som meddelande, utan formellt som (under alla omständigheter preliminärt) bindande beslut som en sökande kan överklaga redan i förväg, det vill säga oberoende av ett överklagande av det slutgiltiga beslutet (enligt artikel 70 i förordning 1580/2007, respektive artikel 69 i förordning nr 543/2011) angående ansökan om (slutgiltigt beräknad) utbetalning av stöd?

b) Ska de unionsbestämmelser som anges i [fråga 1 a] tolkas så, att värdet av den salufördа produktionen även ska fastställas med bindande verkan vid antagandet av detta beslut (i beslutets normativa del)?

c) Ska unionsrätten, särskilt artiklarna 69 och 70 i [genomförandeförordning nr 543/2011] tolkas så, att det för en domstol som ska pröva ett överklagande av ett förvaltningsbeslut genom vilket med avseende på en viss årsdelbetalning för verksamhetsprogrammet slutgiltigt beslutats om en ansökan om utbetalning av ekonomiskt stöd inom ramen för ett verksamhetsprogram enligt artikel 103 g.5 i [förordning nr 1234/2007], föreligger hinder mot att pröva frågan huruvida det är motiverat att beräkningen av värdet av den salufördа produktionen läggs till grund för stödtaket på grund av ett redan lagakraftvunnet beslut om godkännande av verksamhetsprogrammet och bidragen till fonden, samt beslutet om det ’godkända stödbeloppet’?

d) Om [frågorna 1 a, 1 b eller 1 c] besvaras nekande: Ska [förordning nr 1234/2007], i synnerhet bilaga I, del IX (’Frukt och grönsaker’, särskilt vad gäller ’KN-nummer ex 0709 … Andra grönsaker, färska eller kylda …’) och del X (’Bearbetade produkter av frukt och grönsaker’, vad gäller ’KN-nummer ex 0710 Grönsaker … frysta’) tolkas så, att grönsaksprodukter som uppkommer som ett resultat av de sammanlagda processer som äger rum efter skörden, såsom rengöring, skärning, förvällning och infrysning inte ska klassificeras som produkter i den mening som avses i bilaga I, del IX, utan som produkter i den mening som avses i bilaga I, del X?

e) Om [fråga 1 d] besvaras jakande: Ska begreppet ’värdet av den salufördа produktionen’ som används i artikel 103d.2 i [förordning nr 1234/2007] tolkas så, att detta värde endast omfattar värdet av produktionen, med avdrag för det värde som hänför sig till bearbetningen, vilket utgörs av den process genom vilken de skördade, rengjorda, skurna och förvällda grönsakerna omvandlas till djupfrysta grönsaker?

f) Ska artikel 51.7 i [genomförandeförordning nr 543/2011] tolkas så, att en producentorganisation som har lämnat in ett verksamhetsprogram för åren 2010–2014, vilket godkändes före den 20 januari 2010, för vilket emellertid godkännandet ändrades vid en senare tidpunkt (den 13 december 2013) när programmet justerades till ett annat beräkningssätt av värdet på den salufördа produktionen, fortfarande kan åberopa den lagstiftning som gällde år 2008 med avseende på villkoren för beräkningen av värdet på den salufördа produktionen även efter denna ändring av verksamhetsprogrammet (det vill säga för det stöd som ska betalas ut år 2014)?

g) Om [fråga 1 e och f] besvaras jakande: Är artiklarna 52.6 a och 21.1 i) i [förordning nr 1580/2007] ogiltiga i det avseendet att steg som vidtas vid bearbetningen av skördade grönsaker, genom vilka dessa grönsaker bearbetas till en ’annan produkt som anges i bilaga I till EG-fördraget’ inkluderas vid beräkningen av värdet på den salufördа produktionen?

h) Om [fråga 1 f] besvaras nekande (och oberoende av hur övriga frågor besvaras): Är artikel 50.3 d i [genomförandeförordning nr 543/2011] ogiltig?

2) a) Ska artikel 103c i [förordning nr 1234/2007] tolkas så, att det inom ramen för ett ’verksamhetsprogram inom sektorn för frukt och grönsaker’ endast är tillåtet med stöd för tillverkning av produkter som kan klassificeras som produkter i den mening som avses i bilaga I, del IX och inte stöd för investeringar i bearbetningen av sådana produkter?

b) Om [fråga 2 a] besvaras nekande: På vilka villkor och i vilken omfattning är ett sådant stöd för investeringar i bearbetningen tillåtet enligt artikel 103c i [förordning nr 1234/2007]?

c) Är artikel 60.7 i [genomförandeförordning nr 543/2011] ogiltig?

3) a) Ska punkt 23 i bilaga IX, i [genomförandeförordning nr 543/2011] tolkas så, att det endast är när en investering är lokaliserad på mark som ägs av en utomstående som ett stöd är uteslutet?

b) Om [fråga 3 a] besvaras jakande: Är punkt 23 i bilaga IX i [genomförandeförordning nr 543/2011] ogiltig?

c) Om [fråga 3 a] besvaras jakande och [fråga 3 b] besvaras nekande: Utgör punkt 23 i bilaga IX i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 543/2011 en klar och entydig bestämmelse, eftersom de berättigade förväntningar som en ekonomisk aktör har inte skyddas vid stöd för åtgärder som genomförs på en främmande anläggning men som emellertid tillhör dennes verksamhet, trots att de nationella myndigheterna har bekräftat eller godkänt stödet med kännedom om omständigheterna?

4. Innebär den omständigheten att domstolen inte företar någon förmånlig begränsning av de verkningar som en dom medför (i den mening som avses i artikel 264 andra stycket FEUF) för den berörda parten att denne missgynnas i rättsligt hänseende genom en ny tolkning av unionsrätten eller en ogiltigförklaring av en unionsrättsakt som dessförinnan ansetts giltig och inte i det enskilda fallet kan åberopa rättssäkerhetsprincipen vid en nationell domstol om det är styrkt att vederbörande var i god tro?”

Prövning av tolknings- och giltighetsfrågorna

Fråga 3 a

42 Den hänskjutande domstolen söker med fråga 3 a, vilken ska prövas först, klarhet i huruvida punkt 23 i bilaga IX till genomförandeförordning nr 543/2011 ska tolkas så, att den omständigheten att en investering som genomförts inom ramen för ett sådant verksamhetsprogram som avses i artikel 60.1 i den förordningen är lokaliserad på mark som ägs av en utomstående och inte av den berörda producentorganisationen, enligt nämnda punkt 23 innebär att producentorganisationens utgifter för investeringen inte är stödberättigade.

43 Domstolen påpekar inledningsvis att det beslut som är överklagat i det nationella målet är AMA:s beslut av den 12 oktober 2015 angående utbetalning, inom ramen för ett verksamhetsprogram avseende åren 2010–2014, av resterande ekonomiskt stöd från unionen för år 2014. Verksamhetsprogrammet godkändes den 19 januari 2010, det vill säga före antagandet av genomförandeförordning nr 543/2011. I avsaknad av en övergångsbestämmelse som stadgar annat och med hänsyn till att artikel 149 i genomförandeförordning nr 543/2011 upphäver förordning nr 1580/2007 och anger att hänvisningar till den upphävda förordningen ska anses som hänvisningar till genomförandeförordning nr 543/2011, konstaterar domstolen att frågan huruvida genomförda insatser och betalda utgifter i fråga om stöd för år 2014 regleras av bestämmelserna i genomförandeförordning nr 543/2011.

44 Såsom framgår av beslutet om hänskjutande och av akten i det nationella målet, vilken översänts till domstolen, utgör punkt 23 i bilaga IX till genomförandeförordning nr 543/2011 den bestämmelse som utgör den rättsliga grunden för att förklara att den aktuella beredningslinjen inte var stödberättigad. Den bestämmelsen ersatte punkt 22 i bilaga VIII till förordning nr 1580/2007, men har inte medfört någon ändring av sistnämnda bestämmelse som är relevant i förevarande mål.

45 I punkt 22 i bilaga VIII till förordning nr 1580/2007 föreskrevs att investeringar och liknande insatser inom ramen för verksamhetsprogram inte var stödberättigade om de ”sker på” anläggningar som inte tillhör bland annat producentorganisationen. Punkt 23 i bilaga IX i genomförandeförordning nr 543/2011 avser emellertid inte enbart en anläggning som tillhör en producentorganisation, utan även ”lokaler” som tillhör en sådan organisation. Om en investering inte är stödberättigad enligt kriteriet i punkt 23 omfattas den följaktligen också med nödvändighet av det likvärdiga kriterium som är föreskrivet i punkt 22.

46 Beträffande den begärda tolkningen, erinrar domstolen om att det i artikel 60.1 i genomförandeförordning nr 543/2011 föreskrivs att verksamhetsprogrammen inte får omfatta insatser eller utgifter som avses i förteckningen i bilaga IX till förordningen. I punkt 23 i bilaga IX finns en uppräkning av insatser och utgifter som inte är berättigade till stöd enligt dessa verksamhetsprogram. I denna uppräkning återfinns ”investeringar eller liknande insatser som inte sker på anläggningar och/eller lokaler som tillhör producentorganisationen, sammanslutningen av producentorganisationer, eller deras producentmedlemmar eller dotterföretag i den situation som avses i artikel 50.9 i [förordningen]”.

47 I föreliggande fall framgår det av beslutet om hänskjutande att Ardo – på vars mark den beredningslinje som är aktuell i det nationella målet är installerad – är utomstående i förhållande till ETG, som är den producentorganisation som är klagande i det nationella målet. För att besvara den ställda frågan räcker det mot denna bakgrund att avgöra huruvida uttrycket ”på anläggningar och/eller lokaler som tillhör producentorganisationen” endast avser anläggningar och/eller lokaler som producentorganisationen är ägare till eller om det ska göras en annan tolkning.

48 Det följer såväl av kravet på en enhetlig tillämpning av unionsrätten som av likhetsprincipen, att ordalydelsen i en unionsbestämmelse som inte innehåller någon uttrycklig hänvisning till medlemsstaternas rättsordningar för fastställandet av bestämmelsens innebörd och tillämpningsområde, i regel ska ges en självständig och enhetlig tolkning inom hela unionen (dom av den 21 december 2011, Ziolkowski och Szeja, C-424/10 och C-425/10, EU:C:2011:866, punkt 32 och där angiven rättspraxis).

49 I genomförandeförordning nr 543/2011 definieras inte vad som ska förstås med investeringar som sker ”på anläggningar och/eller lokaler som tillhör producentorganisationen” och i förordningen görs det inte någon hänvisning till nationella rättsordningar i fråga om betydelsen av detta uttryck. Härav följer därför att uttrycket vid tillämpningen av förordningen ska anses utgöra ett självständigt unionsrättsligt begrepp som ska tolkas enhetligt i samtliga medlemsstater.

50 Enligt domstolens fasta praxis ska fastställandet av betydelsen av och räckvidden för sådana uttryck som inte definierats i unionsrätten ske i enlighet med deras normala betydelse i vanligt språkbruk, med beaktande av det sammanhang i vilket de används och de mål som eftersträvas genom det regelverk i vilket de ingår (dom av den 10 mars 2005, EasyCar, C-336/03, EU:C:2005:150, punkt 21, och dom av den 3 september 2014, Deckmyn och Vrijheidsfonds, C-201/13, EU:C:2014:2132, punkt 19 och där angiven rättspraxis) och det är uteslutet att en bestämmelses lydelse betraktas isolerad, i endast en språkversion (se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 juli 2009, Horvath, C-428/07, EU:C:2009:458, punkt 35 och där angiven rättspraxis, och dom av den 11 juni 2015, Pfeifer & Langen, C-51/14, EU:C:2015:380, punkt 34).

51 I föreliggande fall gör inte uttryckets normala betydelse i sig det möjligt att göra en entydig tolkning. Uttrycket kan nämligen i vanligt språkbruk och beroende på språkversion hänvisa till en anläggning eller en lokal som ägs av den berörda producentorganisationen eller, mer allmänt, avse en anläggning eller en lokal över vilken producentorganisationen utövar någon form av kontroll.

52 Det framgår emellertid tydligt av det sammanhang i vilket punkt 23 i bilaga IX i genomförandeförordning nr 543/2011 ingår att investeringar som sker på anläggningar och/eller lokaler som tillhör personer som är utomstående i förhållande till den berörda producentorganisationen i princip inte ens delvis kan motta stöd enligt ett verksamhetsprogram.

53 I artikel 60.6 i förordningen föreskrivs att om investeringar genomförs på producentorganisationens producentmedlemmars enskilda gårdar och/eller anläggningar ska medlemsstaterna, annat än i välmotiverade undantagsfall, säkerställa att investeringen eller dess restvärde återvinns om en

producentmedlem lämnar organisationen. I skäl 42 i förordningen anges att, för att förhindra att en enskild part som har lämnat producentorganisationen under en investerings livslängd gör otillbörliga vinster, ska producentorganisationen ha rätt att återvinna det resterande värdet av investeringen.

54 Enligt de målsättningar som eftersträvas med genomförandeförordning nr 543/2011 är det endast enligt unionsrätten erkända producentorganisationer som får motta ekonomiskt stöd från unionen. Det ska i detta hänseende erinras om att, utöver skäl 42 i förordningen vars huvudsakliga innehåll återgetts i föregående punkt, fastställs det i den förordningen tillämpningsföreskrifter för förordning nr 1234/2007 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker. Det framgår emellertid av artikel 103b i förordning nr 1234/2007 att finansiering från driftsfonderna för producentorganisationerna inom frukt- och grönsakssektorn, till vilken ekonomiskt stöd från unionen kan bidra, endast får avse verksamhetsprogram som medlemsstaterna har godkänt i enlighet med artikel 103g i samma förordning.

55 Det skulle uppenbart strida mot systematiken i genomförandeförordning nr 543/2011, såsom denna är beskriven i punkterna 52 och 53 i förevarande dom, och mot denna målsättning, om utomstående kunde motta sådant ekonomiskt stöd. Detta skulle emellertid vara fallet om det medgavs att investeringar beträffande vilka det inte går att försäkra sig om att de uteslutande kommer den berörda producentorganisationen till godo skulle vara berättigade till ekonomiskt stöd från unionen.

56 Även om det förvisso är riktigt att enbart den omständigheten att producentorganisationen inte är ägare till den anläggning eller den lokal i vilken investeringen genomförts i princip inte räcker för att fastställa att det inte går att försäkra sig om att investeringen uteslutande kommer organisationen till godo, krävs det i vart fall för att en utgift ska anses vara stödberättigad enligt ett sådant verksamhetsprogram som avses i artikel 60.1 i förordning nr 543/2011 att investeringen genomförs i en anläggning och/eller lokal som både rättsligt och faktiskt står under producentorganisationens exklusiva kontroll, så att varje användning av investeringen till förmån för utomstående är utesluten.

57 Punkt 23 i bilaga IX till genomförandeförordning nr 543/2011 ska, i den del som det i den punkten hänvisas till investeringar som sker ”på anläggningar och/eller lokaler som tillhör producentorganisationen”, följaktligen tolkas så, att den avser investeringar genomförda på anläggningar och/eller lokaler, vilka såväl rättsligt som faktiskt står under den berörda producentorganisationens exklusiva kontroll, så att varje användning av investeringarna till förmån för utomstående är utesluten.

58 Såsom Europeiska kommissionen har gjort gällande är det endast denna tolkning som gör det möjligt att värna unionens finansiella intressen och förhindra snedvridningar av konkurrensen mellan producentorganisationerna inom sektorn för frukt och grönsaker.

59 I föreliggande fall framgår det av beslutet om hänskjutande att den aktuella beredningslinjen har köpts in av ETG och används under ETG:s ”överinseende och ansvar”, men att den är installerad på mark som tillhör Ardo, vilken har ”ställts till ETG:s förfogande genom ett avtal om utlåning av anläggningen och de maskiner [som ingår i beredningslinjen]”. Den aktuella investeringen förefaller således inte ha genomförts på en anläggning och/eller en lokal som både rättsligt och faktiskt står under ETG:s exklusiva kontroll, så att varje användning av investeringen till förmån för utomstående är utesluten. Tillämpningen av kriteriet för icke-stödberättigande i punkt 23 i bilaga IX i genomförandeförordning nr 543/2011 förefaller således motiverad.

60 Domstolen understryker härvidlag även att den påstådda förekomsten av ”berättigade ekonomiska skäl”, vilka skulle motivera att den investering som är aktuell i det nationella målet genomfördes på en anläggning och/eller lokal som tillhör en utomstående och som inte står under producentorganisationens exklusiva kontroll, inte under några omständigheter kan göra det möjligt att anse att nämnda kriterium för icke-stödberättigande inte är tillämpligt i det aktuella fallet. Det förhåller sig på samma sätt med den bokföringsmässiga fördelningen av investeringen på

producentorganisationen och med förekomsten av en påstådd ”ekonomisk länk” mellan investeringen och producentorganisationens anläggning eller det faktum att det föreligger ett ”operationellt samband” mellan investeringen och organisationen. Sådana skäl gör det på intet sätt möjligt att garantera att den investering som är aktuell i det nationella målet inte används till förmån för en utomstående.

61 Mot bakgrund av det anförda ska fråga 3 a besvaras enligt följande. Punkt 23 i bilaga IX till genomförandeförordning nr 543/2011 ska, i den del som det i den punkten hänvisas till investeringar som sker ”på anläggningar och/eller lokaler som tillhör producentorganisationen”, tolkas så, att

– enbart den omständigheten att en investering som genomförs inom ramen för ett sådant verksamhetsprogram som avses i artikel 60.1 i den förordningen är lokaliserad på mark som ägs av en utomstående, och inte av den berörda producentorganisationen, utgör i princip inte grund enligt den förstnämnda bestämmelsen för icke berättigande till stöd för de utgifter som investeringen medfört för organisationen,

– punkt 23 i bilaga IX avser investeringar som genomförts på anläggning och/eller lokaler som både rättsligt och faktiskt står under producentorganisationens exklusiva kontroll, så att varje användning av investeringen till förmån för utomstående är utesluten.

Fråga 3 b

62 Såsom framgår av den hänskjutande domstolens överväganden i begäran om förhandsavgörande, söker den domstolen med fråga 3 b, vilken endast har ställts för det fall att punkt 23 i bilaga IX till genomförandeförordning nr 543/2011 ska tolkas så, att den omständigheten att den producentorganisation som är aktuell i det nationella målet inte är ägare till den mark på vilken en investering som genomförts inom ramen för ett sådant verksamhetsprogram som avses i artikel 60.1 i den förordningen enligt nämnda punkt 23 i sig innebär att producentorganisationens utgifter för investeringen inte är stödberättigade.

63 Det följer av svaret på fråga 3 a att en sådan tolkning inte kan medges. Det saknas således anledning att besvara fråga 3 b.

Fråga 3 c

64 Fråga 3 c har även ställts för det fall att punkt 23 i bilaga IX till genomförandeförordning nr 543/2011 ska tolkas så, att den omständigheten att den producentorganisation som är aktuell i det nationella målet inte är ägare till den mark på vilken en investering som genomförts inom ramen för ett sådant verksamhetsprogram som avses i artikel 60.1 i den förordningen enligt nämnda punkt 23 i sig innebär att producentorganisationens utgifter för investeringen inte är stödberättigade.

65 Såsom domstolen har konstaterat ovan i punkt 63 kan en sådan tolkning inte medges. Med fråga 3 c söker den hänskjutande domstolen i själva verket klarhet i huruvida ETG, under sådana omständigheter som de som är aktuella i det nationella målet, kan åberopa principen om skydd för berättigade förväntningar angående lagenligheten av det stöd som organisationen beviljats eller utlovats för den aktuella investeringen. Såsom domstolen har redogjort för ovan i punkt 59 i förevarande dom förefaller det kriterium för icke stödberättigande som är föreskrivet i punkt 23 i bilaga IX i genomförandeförordning nr 543/2011 vara tillämpligt på investeringen, även om det är av ett annat skäl än det som den hänskjutande domstolen har föreställt sig. Fråga 3 c är följaktligen alltjämt relevant och den ska besvaras.

66 Med den frågan söker den hänskjutande domstolen i huvudsak klarhet i huruvida principen om skydd för berättigade förväntningar ska tolkas så, att den utgör hinder för att den behöriga nationella myndigheten, under sådana omständigheter som de som är aktuella i det nationella målet, för det första beslutar att inte betala ut det resterande beloppet av ett stöd som en producentorganisation ansökt om för en investering som i enlighet med punkt 23 i bilaga IX till genomförandeförordning nr 543/2011 slutligen ansågs inte vara berättigad till stöd, och för det andra förordnar om att producentorganisationen ska återbetala det stöd som den redan mottagit för investeringen.

67 Omständigheterna i det nationella målet kännetecknas av det faktum att den behöriga österrikiska myndigheten hade fullständig kännedom om förutsättningarna för hur den beredningslinje som är aktuell i det nationella målet skulle installeras och drivas, när myndigheten godkände det aktuella verksamhetsprogrammet och således fann att investeringen avseende förvärvet av beredningslinjen i princip var berättigad till det sökta stödet och när myndigheten genomförde de första delbetalningarna avseende investeringen.

68 Domstolen erinrar härvidlag om att det skulle vara oförenligt med de nationella myndigheternas skyldighet enligt den gemensamma jordbrukspolitiken att driva in felaktigt utbetalade belopp om det överläts åt dessa myndigheters skönsmässiga bedömning att avgöra lämpligheten i att kräva återbetalning av felaktigt beviljade unionsmedel (se, för ett liknande resonemang, dom av den 21 september 1983, Deutsche Milchkontor m.fl., 205/82–215/82, EU:C:1983:233, punkt 22).

69 Enligt domstolens fasta praxis kan principen om skydd för berättigade förväntningar inte med framgång åberopas mot en exakt bestämmelse i en unionsrättsakt, och den omständigheten att en nationell myndighet med uppgift att tillämpa unionsrätten agerar i strid med denna utgör inte grund för en ekonomisk aktör att ha berättigade förväntningar på att behandlas på ett sätt som strider mot unionsrätten (dom av den 1 april 1993, Lageder m.fl., C-31/91–C-44/91, EU:C:1993:132, punkt 35, och dom av den 20 juni 2013, Agroferm, C-568/11, EU:C:2013:407, punkt 52).

70 I föreliggande fall följer det av prövningen av fråga 3 a att det aktuella stödet beviljats på ett sätt som strider mot punkt 23 i bilaga IX till genomförandeförordning nr 543/2011, tolkad med hänsyn till det sammanhang i vilket den bestämmelsen ingår och det relevanta ändamål som eftersträvas med tillämplig lagstiftning.

71 När det aktuella verksamhetsprogrammet godkändes var det dessutom inom ramen för finansieringen av den gemensamma jordbrukspolitiken tydligt fastslaget att det skulle göras en restriktiv tolkning av villkoren för unionsfinansiering av utgifterna, eftersom ett genomförande av den gemensamma jordbrukspolitiken på lika villkor för samtliga ekonomiska aktörer i medlemsstaterna utgör hinder för att nationella myndigheter i en medlemsstat gynnar aktörer i den medlemsstaten genom en bred tolkning av en viss bestämmelse (se, för ett liknande resonemang, dom av den 27 februari 1985, Italien/kommissionen, 55/83, EU:C:1985:84, punkt 31 och där angiven rättspraxis, dom av den 6 november 2014, Nederländerna/kommissionen, C-610/13 P, ej publicerad, EU:C:2014:2349, punkt 41).

72 Mot bakgrund av dessa omständigheter konstaterar domstolen att punkt 23 i bilaga IX till genomförandeförordning nr 543/2011 utgör en bestämmelse mot vilken det inte går att åberopa principen om skydd för berättigade förväntningar.

73 Den behöriga österrikiska myndigheten kunde för övrigt inte med giltig verkan förbinda sig att behandla ETG på ett sätt som strider mot unionsrätten.

74 Oberoende av att ETG har befunnit sig i god tro, har nämnda myndighet således inte, genom att godkänna det aktuella verksamhetsprogrammet och genomföra de första utbetalningarna avseende den aktuella investeringen, kunnat skapa någon berättigad förväntning för organisationen att komma i åtnjutande av en behandling som strider mot unionsrätten.

75 Mot bakgrund av det anförda ska fråga 3 c besvaras enligt följande. Principen om skydd för berättigade förväntningar ska tolkas så, att den inte utgör hinder för att den behöriga nationella myndigheten, under sådana omständigheter som de som är aktuella i det nationella målet, för det första beslutar att inte betala ut det resterande beloppet av det ekonomiska stöd som en producentorganisation ansökt om för en investering som i enlighet med punkt 23 i bilaga IX till genomförandeförordning nr 543/2011 slutligen ansågs inte vara berättigad till stöd, och för det andra förordnar om att producentorganisationen ska återbetala det stöd som den redan mottagit för investeringen.

Fråga 1 a–h

76 Den hänskjutande domstolen vill med fråga 1 a–h i huvudsak få klarhet i huruvida artiklarna 65, 66 och 69 i förordning nr 1580/2007 och artiklarna 64, 65 och 68-70 i genomförandeförordning nr 543/2011 ska tolkas så, att de utgör hinder för en nationell domstol att ex officio pröva frågan om lagenligheten av metoden för att beräkna värdet på den saluförda produktionen, när den domstolen, under sådana omständigheter som de som är aktuella i det nationella målet, har att pröva ett överklagande av en nationell myndighets beslut om prövning av en ansökan enligt artikel 103g.5 i förordning nr 1234/2007 om utbetalning av restbeloppet av ett ekonomiskt stöd inom ramen för ett verksamhetsprogram. För det fall delfrågorna a–c ska besvaras nekande, har den hänskjutande domstolen ställt delfrågorna d–h.

77 Domstolen konstaterar emellertid att delfrågorna a–c och därefter delfrågorna d–h endast är relevanta för det fall att det följer av svaret på fråga 3 a att det kriterium för icke-stödberättigande som är föreskrivet i punkt 23 i bilaga IX i genomförandeförordning nr 543/2011 inte kan tillämpas på den investering som är aktuell i det nationella målet. Det framgår av svaret på fråga 3 a att så inte är fallet.

78 Det saknas följaktligen anledning att besvara fråga 1 a–h.

Fråga 2 a–c

79 Den hänskjutande domstolen söker med fråga 2 a–c klarhet i huruvida artikel 103c i förordning nr 1234/2007 ska tolkas så, att den utgör hinder för att det, inom ramen för ett verksamhetsprogram inom sektorn för frukt och grönsaker i den mening som avses i den artikeln, beviljas ekonomiskt stöd från unionen för investeringar vilka syftar till att bereda frukt och grönsaker och, om så inte är fallet, under vilka förutsättningar och i vilken utsträckning sådant stöd är tillåtet. Den hänskjutande domstolen vill med fråga 2 c få klarhet i huruvida artikel 60.7 i genomförandeförordning nr 543/2011, i vilken det föreskrivs att investeringar och insatser som avser omvandling av frukt och grönsaker till bearbetade frukter och grönsaker – på vissa villkor – kan komma i fråga för stöd, är giltig.

80 Enligt fast rättspraxis presumeras nationella domstolars frågor om tolkningen av unionsrätten vara relevanta. Dessa frågor ställs mot bakgrund av den beskrivning av omständigheterna i målet och tillämplig lagstiftning som den nationella domstolen på eget ansvar har lämnat och vars riktighet det inte ankommer på EU-domstolen att pröva. En begäran från en nationell domstol kan bara avvisas då det är uppenbart att den begärda tolkningen av unionsrätten inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller saken i det nationella målet eller då frågorna är hypotetiska eller EU-domstolen inte har tillgång till sådana uppgifter om de faktiska eller rättsliga omständigheterna som är nödvändiga för att kunna ge ett användbart svar på de frågor som ställts till den (dom av den 16 december 2008, Cartesio, C-210/06, EU:C:2008:723, punkt 67, och dom av den 29 januari 2013, Radu, C-396/11, EU:C:2013:39, punkt 22). Det förhåller sig på samma sätt när de ställda frågorna avser giltigheten av en unionsbestämmelse (se, för ett liknande resonemang, dom av den 10 december 2002, British American Tobacco (Investments) och Imperial Tobacco, C-491/01, EU:C:2002:741, punkterna 34 och 35 och där angiven rättspraxis).

81 I föreliggande fall framgår det av beslutet om hänskjutande och den akt i det nationella målet som översänts till domstolen att det enda skäl i det beslut som överklagats i det målet, vilket ligger till grund för vägran att betala ut det resterande stödbeloppet för den aktuella beredningslinjen samt för kravet på återbetalning av redan utbetalat stöd, är tillämpningen av kriteriet för icke-stödberättigande i punkt 23 i bilaga IX till genomförandeförordning nr 543/2011.

82 Det är uppenbart att om domstolen, under dessa omständigheter, besvarade fråga 2 a–c skulle den i strid med sitt uppdrag inom ramen för det samarbete mellan domstolar som inrättas enligt artikel 267 FEUF, lämna rådgivande upplysningar om en hypotetisk fråga (dom av den 24 oktober 2013, Stoilov i Ko, C-180/12, EU:C:2013:693, punkt 47 och där angiven rättspraxis, samt, för ett liknande resonemang, dom av den 7 november 2013, Romeo, C-313/12, EU:C:2013:718, punkterna 39 och 40).

83 Det saknas följaktligen anledning att besvara fråga 2 a–c.

Fråga 4

84 Den hänskjutande domstolen vill med fråga 4 få klarhet i huruvida unionsrätten, under sådana omständigheter som de som är aktuella i det nationella målet, ska tolkas så, att den, i avsaknad av en begränsning av förevarande doms verkningar i tiden, utgör hinder för att rättssäkerhetsprincipen tas i beaktande för att förhindra att felaktigt utbetalat stöd ska återbetalas.

85 Domstolen konstaterar inledningsvis att frågan utgår från premissen att det inte förordnas om någon begränsning i tiden av förevarande doms verkningar. ETG har emellertid yrkat att domstolen ska förordna om en sådan begränsning för det fall den skulle finna att någon av de unionsbestämmelser som är aktuella i det nationella målet är ogiltig. Domstolen har emellertid begränsat sig till att tolka vissa unionsbestämmelser.

86 Den österrikiska regeringen har emellertid yrkat att domstolen ska begränsa verkningarna i tiden av förevarande dom, i synnerhet för det fall att domstolen skulle finna att punkt 23 i bilaga IX till genomförandeförordning nr 543/2011 ska tolkas så, att investeringar som genomförs på mark som tillhör en utomstående inte är berättigade till stöd. Såsom framgår av punkterna 59 och 61 i förevarande dom förefaller de investeringar som är aktuella i det nationella målet inte vara berättigade till stöd, eftersom de har genomförts på anläggningar och/eller lokaler som inte står under den berörda producentorganisationens exklusiva kontroll. Yrkandet ska därför prövas.

87 Den österrikiska regeringen har till stöd för yrkandet åberopat risken för allvarliga ekonomiska återverkningar för klagandebolaget i det nationella målet, vilket skulle kunna tvingas upplösas, samt för sektorn för frukt och grönsaker i sin helhet. Enligt den österrikiska regeringen finns det i flera språkversioner av punkt 23 i bilaga IX till genomförandeförordning nr 543/2011 en hänvisning till förekomsten av ett operationellt samband mellan producentorganisationen och den aktuella investeringen, vilket är något som objektivt sett skapar en betydande osäkerhet om unionsrättens räckvidd.

88 Av fast rättspraxis framgår att den tolkning som domstolen gör av en unionsbestämmelse, vid utövandet av den behörighet som den har enligt artikel 267 FEUF, begränsar sig till att klargöra och precisera innebörden och räckvidden av denna bestämmelse, såsom den ska eller skulle ha tolkats och tillämpats från och med sitt ikraftträdande. Därav följer att en sålunda tolkad regel kan och ska tillämpas av domstolarna även beträffande rättsförhållanden som uppkommit före den dom som meddelas med anledning av en begäran om tolkning, om villkoren för att inför en behörig domstol väcka talan om tillämpningen av den nämnda rättsregeln i övrigt är uppfyllda (dom av den 15 mars 2005, Bidar, C-209/03, EU:C:2005:169, punkt 66 och där angiven rättspraxis, dom av den 22 september 2016, Microsoft Mobile Sales International m.fl., C-110/15, EU:C:2016:717, punkt 59 och där angiven rättspraxis).

89 Det är endast i yttersta undantagsfall som domstolen, med tillämpning av den allmänna rättssäkerhetsprincip som ingår i unionens rättsordning, kan se sig föranledd att begränsa berörda personers möjlighet att åberopa en av domstolen tolkad bestämmelse i syfte att ifrågasätta rättsförhållanden som har tillkommit i god tro. För att det ska kunna förordnas om en sådan begränsning måste två väsentliga kriterier vara uppfyllda, nämligen att de berörda handlat i god tro och att det föreligger en risk för allvarliga störningar (dom av den 15 mars 2005, Bidar, C-209/03, EU:C:2005:169, punkt 67 och där angiven rättspraxis, dom av den 22 september 2016, Microsoft Mobile Sales International m.fl., C-110/15, EU:C:2016:717, punkt 60 och där angiven rättspraxis).

90 Domstolen har endast använt denna lösning när vissa klart preciserade omständigheter har varit för handen, närmare bestämt då det har förelegat fara för allvarliga ekonomiska återverkningar, som i synnerhet har berott på det stora antal rättsförhållanden som i god tro har upprättats på grundval av de bestämmelser som med fog har antagits vara gällande, och det har framgått att enskilda och nationella myndigheter har förmåtts att handla på ett sätt som strider mot unionsbestämmelserna på grund av att det har förelegat en objektiv och betydande osäkerhet beträffande unionsbestämmelsernas räckvidd, en osäkerhet till vilken andra medlemsstaters eller Europeiska kommissionens beteenden kan ha bidragit (dom av den 15 mars 2005, Bidar, C-209/03, EU:C:2005:169, punkt 69 och där angiven rättspraxis, dom av den 22 september 2016, Microsoft Mobile Sales International m.fl., C-110/15, EU:C:2016:717, punkt 61 och där angiven rättspraxis).

91 För övrigt ankommer det på den medlemsstat som begär att verkningarna i tiden av en dom i mål om förhandsavgörande ska begränsas att för domstolen lägga fram sifferuppgifter som visar risken för allvarliga ekonomiska återverkningar (dom av den 7 juli 2011, Nisipeanu, C-263/10, ej publicerad, EU:C:2011:466, punkt 34 och där angiven rättspraxis, och, analogt, dom av den 9 april 2014, T-Mobile Austria, C-616/11, EU:C:2014:242, punkt 53).

92 I föreliggande fall har den österrikiska regeringen till stöd för sitt yrkande om en begränsning i tiden av verkningarna av förevarande dom, vilket även framställts för det fall att domstolen skulle ogiltigförklara någon eller några av de bestämmelser till vilka den hänskjutande domstolen har hänvisat, inte lämnat någon utförlig redogörelse över på vilket sätt den tolkning som gjorts i punkt 61 i förevarande dom i sig skulle vara ägnad att medföra en risk för allvarliga ekonomiska återverkningar. Nämnda regering har inskränkt sig till att i allmänna ordalag nämna att det faktum att verkningarna i tiden av förevarande dom inte begränsas i tiden ”skulle potentiellt sett kunna få fatala konsekvenser” och att åberopa ”ett stort antal rättsförhållanden”, utan att lämna någon uppgift om antalet producentorganisationer som eventuellt skulle beröras eller de belopp som eventuellt skulle vara aktuella.

93 Det är följaktligen inte visat att det föreligger en risk för allvarliga ekonomiska återverkningar, i den mening som avses i den rättspraxis som omnämnts i punkterna 89 och 90 i förevarande dom, som kan motivera en begränsning i tiden av rättsverkningarna av förevarande dom. Det finns således inte anledning att begränsa verkningarna i tiden av förevarande dom, utan att det är nödvändigt att kontrollera huruvida det första kriterium som nämns i dessa punkter är uppfyllt.

94 Beträffande frågan huruvida ETG, under sådana omständigheter som de som är aktuella i det nationella målet, vid den hänskjutande domstolen ända kan åberopa rättssäkerhetsprincipen, erinrar EU-domstolen om att det enligt artikel 4.3 FEU ankommer på medlemsstaterna att inom sina respektive territorier säkerställa att unionslagstiftningen verkställs, särskilt inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (se, analogt, dom av den 16 juli 1998, Oelmühle och Schmidt Söhne, C-298/96, EU:C:1998:372, punkt 23 och där angiven rättspraxis).

95 AMA har i det beslut som överklagats i det nationella målet hänvisat till artikel 9.1 i rådets förordning (EG) nr 1290/2005 av den 21 juni 2005 om finansieringen av den gemensamma jordbrukspolitiken (EUT L 209, 2005, s. 1), vars innehåll i princip har överförts till artikel 58.1 och 58.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 av den 17 december 2013 om

finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 352/78, (EG) nr 165/94, (EG) nr 2799/98, (EG) nr 814/2000, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 485/2008 (EUT L 347, 2013, s. 549, och rättelser i EUT L 130, 2016, s. 7, EUT L 168, 2016, s. 19 och EUT L 327, 2017, s. 83). Det följer likaså av den förstnämnda bestämmelsen att medlemsstaterna inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken ska vidta nödvändiga åtgärder för att driva in belopp som förlorats till följd av oegentligheter eller försummelser. Skönsmässiga bedömningar av huruvida det är lämpligt eller ej att kräva in unionsmedel som beviljats felaktigt eller till följd av oegentligheter skulle vara oförenligt med denna skyldighet (se, analogt, dom av den 16 juli 1998, Oelmühle och Schmidt Söhne, C-298/96, EU:C:1998:372, punkt 23 och där angiven rättspraxis), vilket domstolen redan har erinrat om i punkt 68 i förevarande dom.

96 Såsom kommissionen har påpekat måste emellertid tvister angående indrivning av belopp som utbetalats felaktigt med stöd av unionsrätten avgöras av nationella domstolar med tillämpning av deras respektive nationella rätt, med förbehåll för de begränsningar som unionsrätten ställer upp. Detta innebär att nationell rätt inte får medföra att det i praktiken blir omöjligt eller orimligt svårt att driva in felaktigt utbetalat stöd, och att nationell lagstiftning inte får tillämpas på ett diskriminerande sätt i förhållande till mål angående nationella tvister av samma slag (dom av den 16 juli 1998, Oelmühle och Schmidt Söhne, C-298/96, EU:C:1998:372, punkt 24 och där angiven rättspraxis, dom av den 15 januari 2009, Bayerische Hypotheken- und Vereinsbank, C-281/07, EU:C:2009:6, punkt 24 och där angiven rättspraxis).

97 Det kan således inte anses strida mot unionsrätten att det enligt nationell rätt, i fråga om återkrav av ekonomiska förmåner som felaktigt har utbetalats av myndigheterna, samtidigt med legalitetsprincipen ska tas hänsyn till rättssäkerhetsprincipen, eftersom den sistnämnda principen ingår i unionens rättsordning (dom av den 19 september 2002, Huber, C-336/00, EU:C:2002:509, punkt 56 och där angiven rättspraxis, och dom av den 21 juni 2007, ROM-projecten, C-158/06, EU:C:2007:370, punkt 24).

98 Rättssäkerhetsprincipen kräver i synnerhet att en unionsbestämmelse möjliggör för dem som berörs av bestämmelsen att få kännedom om den exakta omfattningen av de skyldigheter som de åläggs genom bestämmelsen. Enskilda ska nämligen på ett otvetydigt sätt kunna få kännedom om sina rättigheter och skyldigheter och kunna vidta åtgärder i enlighet därmed (dom av den 21 juni 2007, ROM-projecten, C-158/06, EU:C:2007:370, punkt 25 och där angiven rättspraxis).

99 I föreliggande fall följer det dock av prövningen av fråga 3 a att punkt 23 i bilaga IX till genomförandeförordning nr 543/2011, tolkad med hänsyn till det sammanhang i vilket den bestämmelsen ingår och det relevanta ändamål som eftersträvas med tillämplig lagstiftning, gör det möjligt för en enskild som är slutmottagare av ekonomiskt stöd från unionen att få kännedom om den exakta omfattningen av sina skyldigheter, och sålunda på ett otvetydigt sätt kunna få kännedom om sina rättigheter och skyldigheter samt kunna vidta åtgärder i enlighet därmed.

100 Med beaktande härav ska det vid bedömningen av de intressen som är för handen tas fullständig hänsyn till unionens intresse av att återfå det stöd som mottagits i strid med villkoren för dess beviljande, även om det, oaktat vad det erinrats om i föregående punkt, skulle anses att rättssäkerhetsprincipen utgör hinder för att mottagaren skulle vara skyldig att återbetala stödet (dom av den 19 september 2002, Huber, C-336/00, EU:C:2002:509, punkt 57 och där angiven rättspraxis, och dom av den 21 juni 2007, ROM-projecten, C-158/06, EU:C:2007:370, punkt 32)

101 Det är för övrigt endast under förutsättning att mottagaren varit i god tro om att stödet var lagligt som vederbörande kan motsätta sig ett krav på återbetalning (dom av den 19 september 2002, Huber, C-336/00, EU:C:2002:509, punkt 58 och där angiven rättspraxis).

102 Mot bakgrund av det anförda ska fråga 4 besvaras enligt följande. Unionsrätten ska, under sådana omständigheter som de som är aktuella i det nationella målet, tolkas så, att den, i avsaknad av en begränsning av förevarande doms verkningar i tiden, inte utgör hinder för att rättssäkerhetsprincipen tas i beaktande för att förhindra att felaktigt utbetalat stöd ska återbetalas, under förutsättning att föreskrivna villkor är desamma för återkrav av ekonomiska förmåner som är rent nationella, att det tas fullständig hänsyn till unionens intresse och att mottagarens goda tro är visad.

Rättegångskostnader

103 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (sjunde avdelningen) följande:

1) **Punkt 23 i bilaga IX till kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 543/2011 av den 7 juni 2011 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1234/2007 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker ska i den del som det i den punkten hänvisas till investeringar som sker ”på anläggningar och/eller lokaler som tillhör producentorganisationen”, tolkas så, att**

   – **enbart den omständigheten att en investering som genomförs inom ramen för ett sådant verksamhetsprogram som avses i artikel 60.1 i den förordningen är lokaliserad på mark som ägs av en utomstående, och inte av den berörda producentorganisationen, utgör i princip inte grund enligt den förstnämnda bestämmelsen för icke berättigande till stöd för de utgifter som investeringen medfört för organisationen,**

   – **punkt 23 i bilaga IX avser investeringar som genomförts på anläggning och/eller lokaler som både rättsligt och faktiskt står under producentorganisationens exklusiva kontroll, så att varje användning av investeringen till förmån för utomstående är utesluten.**

2) **Principen om skydd för berättigade förväntningar ska tolkas så, att den inte utgör hinder för att den behöriga nationella myndigheten, under sådana omständigheter som de som är aktuella i det nationella målet, för det första beslutar att inte betala ut det resterande beloppet av det ekonomiska stöd som en producentorganisation ansökt om för en investering som i enlighet med punkt 23 i bilaga IX till genomförandeförordning nr 543/2011 slutligen ansågs inte vara berättigad till stöd, och för det andra förordnar om att producentorganisationen ska återbetala det stöd som den redan mottagit för investeringen.**

3) **Unionsrätten ska, under sådana omständigheter som de som är aktuella i det nationella målet, tolkas så, att den, i avsaknad av en begränsning av förevarande doms verkningar i tiden, inte utgör hinder för att rättssäkerhetsprincipen tas i beaktande för att förhindra att felaktigt utbetalat stöd ska återbetalas, under förutsättning att föreskrivna villkor är desamma för återkrav av ekonomiska förmåner som är rent nationella, att det tas fullständig hänsyn till Europeiska unionens intresse och att mottagarens goda tro är visad.**

Underskrifter